

Tidvil om, at dette Lovforslag er det vigtigste, som har foreligget Rigsdagen i denne Samling, ikke alene vigtigt med Hensyn til de store Midler, det kræver, men ogsaa vigtigt ved dets Diemed, og man maatte da ogsaa finde, at det er naturligt, at Lovgivningen arbejder for, ved alle mulige Midler, selv om det er kostbart, at ophjælpe Landets vigtigste Erhverv og støtte det fremadskridende Landbrug paa alle de Punkter, der kunne eksistere. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa selve Lovforslagets Enkeltheder, det vilde opholde Tiden for meget, og det vilde heller ikke være nødvendigt; men jeg har Øyst til at tillade mig et Par Bemærkninger med Hensyn til Landbohøjskolen, om denne Anstalt ogsaa staar paa Hvide med sin Tid, om de Kræfter, særlig de Lærerkraft, der virke der, ja om i det Hele taget Undervisningen derude er saadan, at man kan sige, at disse Penge, som foreslaas bevilgede til Skolen ved dette Forslag, ville være vel udgivne. Med Hensyn hertil vil jeg tillade mig at aflægge det Vidnesbyrd, at efter hele den fremadskridende og arbejdende Land, der for Tiden eksisterer paa Landbohøjskolen, taltet være en energisk Direktør, hvis Stilling er noget Andet end et Navn, og hvis Virksomhed bestaar i bethdeligt Mere end at underskrive, og taltet være dygtige, energiske og yngre Lærere, som med Øyst og Interesse tage deres Sag op, meddeles der derude en Undervisning, som sporer Eleverne frem. Og dette gjælder ikke alene paa eet Punkt, men paa flere Punkter. Lærernes Virksomhed foreligger ikke alene som Undervisning, men ogsaa i Resultater, som komme Landmændene direkte tilgode. Jeg behøver blot for de Herrer at nævne Mænd som Docent Fjord og Dr. Bang; det er Mænd, hvis Arbejdes Resultater blive Landbefolkningen tilgjængelige paa den letteste Maade, man kan tænke sig; det er Resultater, som ikke have nogen for den almindelige Befolkning videnskabelig Karakter, saaledes at de vanskelig kunde forstaaes, og De kunne være overbeviste om, mine Herrer, at disse yngre dygtige Kræfter, som nu ere paa Landbohøjskolen, og som man maa vente efter denne rigelige Bevilling ville tage fat og arbejde med det Diemed, som vi ville kalde et Gode, at støtte Landbruget, ville være deres Nald bogne. Jeg særdes jævnlig berude og kan kun tale om mit Sag, men der er en Øyst og Interesse for det, og det meddeles paa en Maade, som Alle kunne være tjente med. Jeg skal ikke forlænge denne Diskussion, men jeg vil dog tillade mig et Par Bemærkninger til et Par Paragrafer. Jeg kunde ønske, at der

var kommen een Lærer mere, at Læreren i Zoologi var kommen ind blandt de fast ansatte, ikke alene for Zoologiens Betydning i og for sig, men af Hensyn til, at en af vore yngre dygtige Videnskabsmænd mulig kunde tro — hvad jeg nu ikke tror — at det var en Tilsidejættelse, naar ikke ogsaa han kom ind blandt det faste Lærerepersonale. Dernæst kunde jeg ogsaa have ønsket med Hensyn til det oprindelige Lovforslags § 4, at de Beløb, som der være foreslaede gennem de aarlige Finantslove til det landøkonomiske Forsøgslaboratoriums Udvidelse og til Opførelse af et plante- og dyrefysiologisk Laboratorium, ikke være gaaede ud ved det foreliggende af Folkethinget vedtagne Lovforslag. Jeg tror, at skal der være et plante- og dyrefysiologisk Laboratorium derude — og Betydningen deraf er jo stor — maa der ogsaa opføres Bygninger, hvor der kan anstilles Forsøg i den Henseende; men Sligt kan jo komme ad Nare. Jeg kan egentlig ikke forstaa, at den høitærede Minister modsætter sig, at Bestemmelsen om, hvilke Landbrugsskoler der ville blive understøttede, tages paa Finantsloven. Det forekommer mig ret rimeligt, og det forekommer mig ogsaa, at vedtages denne Bestemmelse, ville vi være fri for Fremtiden om Landbrugsskolerne at faae den Strid, som vi nu have om Højskolerne, og den Strid har dog ikke været til Glæde hverken for Høire eller Venstre. Det forekommer mig ogsaa, skjøndt Folkehøjskolerne jo ikke have deres Plads her, at der vilde være ret hensigtsmæssigt, at vi engang for alle fik fastslaaet Beløbet til dem, og den Maade, hvorpaa det skal fordeles. Jeg mener, at begge Partier kunne være tjente med at faae den Sag ud af Verden, saa havde vi dog den Strid og den Riv mindre, og det forekommer mig vilde være heldigt. Jeg kan ikke slutte uden at udtale Haabet om, at en Udvalgsnedsættelse i denne Sag ikke bethder det Samme, som at Forslaget lægges tilside. Jeg vil udtale Haabet om, at de forskjellige modsidende Ansuelser ville komme hinanden imøde, saa at vi, helst endnu i denne Samling, kunne faae vedtaget dette Forslag, et Forslag, som jeg tror, at alle Mennesker, der have Interesse for vort Landbrug, se hen til med Bængsel.

Matzen: Det er ikke om selve Landbrugsskolerne som saadanne, at jeg drifter mig til at tage Ordet, thi derom er jeg ikke saglyndig. Jeg ønsker kun at udtale mit Glæde over den Liberalitet, hvormed det forekommer mig, at Forslaget udstyrer denne Undervisningsanstalt, haade i Henseende til